

Finanskomiteen
Stortinget

Deres referanse:
Vår referanse: 21/00369-21
Vår dato: 13.10.2022

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboës gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

FOs innspill til Finanskomiteen om statsbudsjett 2023

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen for sosialarbeidere. Vi organiserer nærmere 35 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Statsbudsjettet for 2023 legges frem i en tid preget av kriser. Økte strømpriser, dyrere matvarer og rentehevinger preger de fleste familier. Som alltid rammer krisene hardest de som hadde det vanskeligst fra før. Det er positivt at regjeringens budsjettforslag har en tydelig sosial profil, hvor de med store formuer og næringer med stor avkastning bidrar mer for å opprettholde dagens velferdsnivå. Når regjeringen reduserer offentlig pengebruk for å motvirke en opphetet økonomi, er det viktig at dette ikke bidrar til økte forskjeller i Norge. I stramme økonomiske tider er aktiv fordelingspolitikk og god sosialpolitikk spesielt viktig. Derfor er sosialpolitiske virkemidler viktig for å forebygge og løse sosiale kriser. Nå er det særlig viktig å ivareta personer utenfor arbeidslivet, barn og unge i sårbare livssituasjoner og personer med utviklingshemming. FO prioriterte krav til statsbudsjettet har en tydelig sosial profil, og tar sikte på å forebygge og løse sosiale problemer ved hjelp av ansatte med sosialfaglig kompetanse.

FOs tre prioriterte krav til statsbudsjett 2023

- *Kartlegg kompetanse i Nav*
Tillitsreformen i Nav handler om tillit mellom politikere, ledere, ansatte og innbyggere. Helsetilsynet konstaterer at de sosiale tjenestene i Nav er lite tilgjengelige. Derfor mener FO at arbeidet bør starte med helhetlig gjennomgang av kompetansesammensettingen og det må gjøres noe med tilgjengeligheten i NAV.
- *Fullfinansier oppvekstreformen i barnevernet*
Rundt 300 millioner kuttes i barnevernet, først og fremst i institusjonsbarnevernet. Regjeringen skal innføre en kvalitetsreform i barnevernet, og vri bruken fra private, kommersielle institusjonsplasser til mer offentlig og ideell drift. Det må sikres at midlene som er kuttet blir brukt på barnevernet. De må brukes som omstillingsmidler i statlig institusjonsbarnevern for målrettet arbeid med omstillingen

av institusjonsbarnevernet fra kommersielle til ideelle og statlige institusjonsplasser. Et annet behov er midler for å styrke kommunenes omstilling i tråd med oppvekstreformens (barnevernsreformens) mål om mer forebygging og tidlig innsats. Oppvekstreformen gir kommunene større faglig ansvar for egen barnevernstjeneste og barnevernloven stiller strengere kompetansekrav til ansatte i barnevernet. Samtidig er det et stort behov for gode forebyggende tjenester for å fange opp barn som trenger ekstra støtte og hjelp. Barnevern og forebyggende tjenester må samarbeide godt for å gi barn og familier god oppfølging. Derfor må oppvekstreformen fullfinansieres, slik at kommunene ikke blir tvunget til å velge mellom forebyggende tjenester og nødvendige barnevernstiltak.

- *110 nye plasser på vernepleierstudiet*
Helsetilsynet, LDO, FO og NAKU har pekt på alvorlig vernepleiermangel i tjenester til utviklingshemmede. Tjenester til utviklingshemmede får kritikk av Helsetilsynet, LDO og NAKU for manglende kompetanse. Dette går ut over livskvaliteten for personer med utviklingshemming og kan bidra til brudd på CRPD, FN-konvensjonen for mennesker

Økt arbeidsgiveravgift

FO registrerer at regjeringen i sitt budsjettforslag øker arbeidsgiveravgiften for lønn over 750 000, og kaller det et situasjonstilpasset tiltak ment for å dekke inn ekstraordinære utgifter for budsjettåret 2023. FO er bekymret for hvordan forslaget kan slå ut for våre medlemmer, og at det er usikkerhet knyttet til omfang og varighet av tiltaket. Det bør også vurderes om skatteetaten har nødvendige datasystemer for å håndtere en slik midlertidig økt arbeidsgiveravgift. Om tiltaket varer utover 2023 frykter vi at det kan få konsekvenser for premisene til tariffoppgjørene, men vi er bekymret for hvilken effekt det vil gi allerede inn i et krevende mellomoppgjør. Vi mener det må klare tidsbegrensninger til for tiltaket om det blir vedtatt.

Offentlig sektor skal kompenseres for den økte avgiftsendringen da de ikke har mulighet til å ta tjene inn inntekten med økte priser. Men det er ikke presisert hva som ligger under betegnelsen offentlig sektor. FO mener det må komme tydelig frem hvem som får kompensasjon. Budsjettforslaget legger allerede sterkt press på kommuneøkonomien, statlige etater og helseforetakene. Hvis den økonomiske kompensasjonen for økt arbeidsgiveravgift ikke øremerkes, kan tilskuddet ende opp med å dekke over andre inntektstap. Ramma for lønnsoppgjøret i 2022 ble liggende langt under prisveksten, og arbeidstakere ser en betydelig reallønnsnedgang. En økning i arbeidsgiveravgiften kan bli en begrensning for lønnsoppgjøret i 2023. En slik øremerking kan gi gode argumenter for at økningen i arbeidsgiveravgiften skal bli holdt utenfor ramma.

FOs krav til ordningen om økt arbeidsgiveravgift

- Ordningen med økt arbeidsgiveravgift på høy lønn tidsreguleres med lov for å sikre kort varighet og justering av beløp.
- Den økonomiske kompensasjonen for økt arbeidsgiveravgift for offentlig sektor skal også gjelde offentlige helseforetak.
- Den økonomiske kompensasjonen for økt arbeidsgiveravgift skal øremerkes for å holdes utenfor ramma.
- Det må avklares om Skatteetaten har funksjonelle systemer for å håndtere denne ekstra arbeidsgiveravgiften.

Dagpenger

Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med lang opptjeningstid for dagpenger. Forslaget innebærer at opptjeningsperioden kuttes fra 36 til 12 måneder, og at

inntektsgrunnlaget økes fra 1,5 G til 2 G. Forslaget vil føre til at færre oppfyller retten til dagpenger. Dette er et forslag med negativ sosialpolitisk profil som sannsynligvis vil føre til at flere blir avhengig av økonomisk sosialhjelp, og det vil gi økte utgifter på kommunenes sosialhjelpsbudsjett. FO mener forslaget er uakseptabelt og må legges død.

FOs krav

- Forslaget om å avvikle ordningen med lang opptjeningstid for dagpenger legges død.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Anine Terland
Seniorrådgiver